

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 137

гр. София, 23.02.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Камен Иванов

Членове: Владимир Астарджиев
Виолета Магдалинцева

като разгледа докладваното от Камен Иванов Въззивно частно наказателно дело № 20221000600164 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.440 ал.2 вр.чл.345,ал.1 вр.чл.341 ал.2 НПК,като е образувано по частен протест на прокурор при Софийска градска прокуратура против протоколно определение №344/28.01.2022 година на Софийски градски съд,постановено в открито съдебно заседание по н.ч.д.№107/2022 година по описа на съда.

С атакуваното определение е уважена молбата на лишения от свобода Т. Х. Я.,с установена самоличност,подадена чрез защитника му адв.К.А. от САК,с посочен съдебен адрес,за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяна част на наложено му наказание „лишаване от свобода”,като съдът е уважил искането да се постанови УПО по реда на гл.XXXV ,раздел I-ви,чл.437-442 НПК за останалия срок на изпълнение на наказанието,„лишаване от свобода”.С атакуваното определение съдът е определил изпитателен срок в размер на останалата неизтърпяна част на наказанието,като е постановил на основание чл.42а,ал.2,т.2 НК да се прилага задължителна пробационна мярка „задължителни периодични срещи с пробационен служител“.

В частния протест се твърди,че атакуваният съдебен акт е незаконосъобразен /немотивиран/.

Не се оспорва да е налице една от кумулативно предвидените предпоставки за прилагане института на т.н.“условно предсрочно освобождаване“,но намира,че не е налице втората такава,а осъденото лице не е дало доказателства за своето поправяне.

Сочи,че е неправилен извода на първия съд затова,че спрямо осъдения Я. е завършен корекционния процес,а възприетите от съда фактически положения,дали основание на съда да приложи института на т.н.“условното предсрочно освобождаване“ от неизтърпяната част на наказанието „лишаване от свобода“,са свързани изцяло с констатации,които обхващат период от около една година преди постановяване на съдебния акт.В подкрепа на това свое

твърдение анализира многобройни наложени наказания на осъдения Я. в срока на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“,включително такова през 2021 година,макар коректно да сочи , че е заличено с нарочна заповед,както и факта,че режима на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ е изменен на „общ“ в края на 2021 година.

По същество се акцентира в частния протест на вътрешни противоречия в изготвените доклади от затворническата администрация,касателно корекционния процес при осъдения Я. и показателите,свързани с оценката от риск от рецидив,като отбелязва,че е променян многократно ,включително до 70 точки,предвид деструктивни прояви на осъдения Я..Намира,че са налице доказателствени източници,които не са обсъдени достатъчно задълбочено от първия съд ,включително факта,че понастоящем оценката от риск е близка до първоначалната такава,както и на обстоятелството,че остатъка от неизтърпяното наказание по размер е значителен.

Обобщаващо се сочи,че съдът неправилно е приел,че са налице условията на чл.70 НК и са налице предвидените кумулативно изискуеми предпоставки за прилагане института на т.н. „условно“ предсрочно освобождаване,поради което претендира отмяна на атакувания съдебен акт и постановяване на нов,с който се остави без уважение направеното искане.

Постъпило е възражение от защитата на осъдения Т.Я.,в което се възражава в няколко насоки срещу обосноваността на подадения частен протест.

Оспорват се доводите на представителя на държавното обвинение за липса на поправяне у осъдения Я.,поддържани на основа на наложените му наказания в срока на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“.Намира това твърдение за едностранчиво и не държащо сметка на данните и резултатите от целия поправителен процес,както и на последиците от него,проявили се особено след 2017 година.Позовава се на нормите на чл.109 вр.чл.107 ал.2 ЗИНЗС , регламентиращи последиците от заличаване на наказанията,наложени на осъдения Т.Я..

Намира,че първият съд обосновано е отчел многобройните награди на осъденото лице ,високите възможности за ресоциализация,запазените семейни връзки,липсата на агресивни прояви през периода на изтърпяване на наказанието,проявяван самоконтрол и точна самооценка,както и на разкаяние за стореното.

Не споделя доводите на представителя на държавното обвинение,свързани с естеството на института „УПО“,и ролята от прилагането му,позовавайки се на чл.9 и чл.76 ал.1,т.3 ЗИНЗС. Акцентира на стимулиращото и възпитателно значение на този институт,на основа преследване реализиране в пълнота на целите на наказанието.

Оспорва обосноваността на заявеното в частния протест,че значителния остатък от неизтърпяната част на наказанието „лишаване от свобода“ не е съобразена от първия съд.

На основа гореизложеното,защитникът на осъдения Т.Я.,адв.К.А. от САК претендира постановяване на съдебен акт,с който се потвърди първоинстанционното определение на СГС.

Съдът,като прецени оплакванията в частния протест до въззивния съд и провери атакуваното определение,въз основа на собствена оценка на доказателствата по делото,намери протеста за неоснователен.

Съображенията са следни:

Осъденият Т. Х. Я. е роден на ***** година в гр.Брацигово,българин ,български гражданин,със средно образование,ЕГН *****.

Понастоящем изтърпява наказание „лишаване от свобода“ в Затвора гр.София.

Видно от приложените по делото писмени доказателства е постъпил в Затвора гр.София на 28.04.2017 година-преместен от Затвор гр.Пазарджик,като по отношение на него,с начало 24.03.2009 година е приведено в изпълнение определено му наказание „лишаване от свобода“ за срок от 17/седемнадесет/ години,наложено му по нохд.№214/2008 година по описа на ОС гр.Пазарджик за извършено престъпление по чл.116 ал.1,т.6 НК,с предварителен арест от 1 година ,5 месеца и 21 дни.Заявено е прекъсване от 3 дни в срока на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“.

Към датата на постановяване на атакувания съдебен акт-28.01.2022 година,осъдения Т.Я. е изтърпял фактически 14 години,3 месеца и 22 дни,като към тази изтърпяна част са добавени и зачетени 1 година,3 месеца и 11 дни от работа или всичко-15 години,7 месеца и 3 дни,вж.справка от МП,ГД “ИН“,затвор гр.София №13/28.01.2022 година,л.17 от делото.

Остатъкът към посочената дата е 1 година,4 месеца и 27 дни.

Лишеният от свобода Т.Я. изтърпява наказанието си при определен режим „общ“ и първоначална оценка на риска от рецидив от 47 точки,която към настоящия момент е променена на 42 точки.

За да постанови атакувания пред САС съдебен акт,първият съд е анализирал писмените доказателства,събрани надлежно по делото-становище и справка изх.№13/14.01.2022 година,л.2-ри и справка №13/28.01.2022 година,л.17 от делото,по чл.437 ал.2 изр.2 НПК от и.ф.началник на Затвора гр.София,Доклад за пробационен надзор за лишения от свобода Т.Я.,л.л.3-4, изготвен от инспектор пробация на 05.01.2022 година,Доклад за осъдения Я.,изготвен на 15.12.2021 година от инспектор СДВР,ведно с препланиран план на присъдата,заявяване на ангажимент от М.К.,представител на ЕТ“М. К. 2001“гр.Пещера,писмени доказателства,приложени към досие на лишения от свобода Я.,относими към обстоятелства , подлежащи на установяване по реда на чл.439а ал.2 вр.ал.1 НПК.

Няма спор,съгласно чл.70 ал.1 НК,че за прилагане института на УПО е необходимо кумулативно да са налице две предпоставки:

- осъденият Я. да е дал доказателства за своето поправяне и
- да е изтърпял фактически не по-малко от 1/2 от наказанието си,в конкретния случай.

Първият съд обосновано е приел,че осъденият Т.Я. е изтърпял повече от 1/2 от наложеното му наказание „лишаване от свобода“.

Спор в тази насока между страните няма.

Обсъждайки първата предпоставка за прилагане института на „УПО“, първият съд правилно е отчел разписаното в чл.439а НПК, оценявал е доказателствата за поправянето на осъденото лице в комплекс със степента на изпълнение целите на наказанието по плана на присъдата, наред с установеното в цялост, относно поправянето на осъдения. Обосновано и коректно в мотивите си първият съд е дал отговори на поставени пред него въпроси, свързани с обсъждане фактите, сочещи на трайна положителна промяната в поведението на осъдения Т.Я. в нейните качествени и количествени показатели, които са релевантни за решаване въпросите по чл.440 и сл. НПК.

На първо място следва да се посочи, че в принципен план въззивният съд споделя заявеното от представителя на държавното обвинение, че института на „условното предсрочно освобождаване“ е правна възможност, която следва да се реализира при точно определени предпоставки. От друга страна следва да се споделят като обосновани съжденията на защитата на осъдения Т.Я., за естеството на института „УПО“, ролята от прилагането му и стимулиращото, а и възпитателно значение на този институт, на основа преследване реализиране в пълнота на целите на наказанието.

Доводите на защитата, свързани с нормите на чл.9 и чл.76 ал.1, т.3 ЗИНЗС, се споделят от съда.

Необосновано е твърдението на представителя на държавното обвинение в частния протест, че първия съд неправилно е оценявал доказателствата по делото, акцентирайки единствено на положителни промени, настъпили в поведението на Я. в последната година от изтърпяване на наказанието му. Видно е, че първият съд не е подценил данните за наложените на Т.Я. наказания в хода на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, като правилно е отчел, че за дълъг период от време поведението на Я. не е давало основание да се приеме положително развитие в корекционната работа с него, бил е наказван многократно, като най много наказания са наложени в периода до 2014-2015 година. В тази насока и въззивният отчита данните за поведението на лишения от свобода, включително за наложени наказания и награди, отразени в справка №2097/28.06.2011 година, справка №2204 /07.07.2011 година, справка №2582/11.08.2011 година, справка №210/27.01.2012 година на МП,ГД „ИН“, т.1-ви, както и приложените справки в т.2-ри от досие на лишения от свобода Т.Я.-№3433/18.12.2012 година, №595/01.03.2013 година, №2098/20.08.2014 година, №2514/03.10.2014 година, №600/25.02.2015 година, №495/28.04.2015 година, особено отразеното подробно в тази насока в справка №2046/26.05.2016 година на МП,ГД „ИН“, затвор гр.Пазарджик до Комисия за защита от дискриминация, както и от приложените писмени документи и справки, свързани със съдебни производства по чл.440 НПК през 2019-2021 година, включително.

Видно е, че в мотивите си първият съд внимателно е оценил всички факти, свързани с развитието на поведението на осъдения Т.Я. от постъпването му в пенитенциарно заведение досега, като правилно е посочил, че наред с многобройните наказания са налице и

многобройни награди за Я..Правилно първият съд е посочил,че именно в резултат на описаното развитие в поведението на осъдения/покачване риска от рецидив до високи стойности-70 точки,а впоследствие снижаването му до 42 точки/,понастоящем,особено след привеждане на л.с.Я. в Затвора гр.София се наблюдава устойчива положителна тенденция в поведението му.Следва да се отбележи,че първият съд е дал правилна оценка,преценявайки относителната тежест на фактите ,свързани с полагания труд от осъдения и промяната на режима на изтърпяване на наказанията.

Въззивният съд се съгласява с изложеното във възражението на защитата на осъдения срещу подадения частен протест,че наложените наказания на осъдения Т.Я. са заличени по предвидения в Закона ред,включително последното наложено наказание от 2021 година,заличено хронологически със заповед №168/13.10.2021 година.Поради това не следва да се възприемат като основателни доводите в частния протест,че многобройните наказания следва да се оценят като пречка за прилагане института на „УПО“.Тук за пълнота на изложението въззивния съд намира за необходимо да подчертае,че това са наказания,налагани в продължителен период от време за прояви,които не се отличават с особена дързост и неуважение към останали лишени от свобода или затворническа администрация/вж.приложените към досието заповеди за налагане на наказания/.

В подадения частен протест е сторен акцент на вътрешни противоречия в изготвените доклади от затворническата администрация,касателно корекционния процес при осъдения Я.,неговата степен на реализация и устойчивост.По същество тази констатация е вярна,но е относима за изготвени доклади в различен времеви период от изтърпяване наказанието.Докладите,относими към предходни периоди са съдържали ясно очертани дефицитни зони,които не са преодолявани до този момент от осъдения Я..Понастоящем са налице доклади,които съдържат фактически констатации и изводи,сочещи на постигнати положителни резултати,съществено отличими от констатираните в минали периоди.Следва ясно да се подчертае,че изготвените доклади по настоящото дело,включително изразеното становище от и.ф.началник на Затвор гр.София са еднопосочни,непротиворечиви и ясно очертават тенденцията на поправяне на осъдения ,включително с изводи за постигане в пълнота целите на прогресивната система на изпълнение на наказанието “лишаване от свобода“.

Видно е в приложената по делото справки №13 от 14.01.2022 година и от 28.01.2022 година,че началникът на Затвора гр.София е посочил изрично,че са налице „данни за поправяне на лицето в пенитенциарното заведение“.Подчертано е изрично,че целите на наказанието са изпълнени в цялост,съобразно заложеното в плана на присъдата с активното съдействие на осъдения Т.Я.,а дефицитните зони са преодолен при наличие на значителен ресурс за ресоциализация.

В доклада за пробационния надзор ясно е посочено,че след първоначалните деструктивни прояви на осъдения Я. се отчита снижаване от риска от рецидив,като са преодолен очертавани по-рано дефицитни зони.Понастоящем осъденият Я. е приел отговорност за извършеното ,осъзнал е причинените от него вреди,осъзнал и отрекъл е

мотивите си на предходно поведение. Ясно е посочено, че се споделят изводите за постигнати цели на наказанието, постигнати са трайни положителни промени в нагласите на осъдения и е налице благоприятна прогноза за развитието му в неконтролирана среда.

Първият съд е оценил коректно анализирания от настоящия съд пробационен доклад, като е анализирал задълбочено и изготвения доклад от инспектор СДВР при затвора гр.София. Следва да се акцентира на това, че при осъдения Я. се констатира преодолени дефицитни зони, добър психологически статус и комуникативни възможности, наред с липса на агресивни прояви и демонстриран самоконтрол. Отчетен като важен аргумент е, че самооценката на осъдения Я. е адекватна, като поема отговорност за деянието и съжалява за стореното от него. Анализирани са данните от проведени психологически беседи с осъдения Я. от психолог Ц. Към настоящият момент категорично следва да се приеме, че осъдения Я. разпознава изцяло проблемите си и съумява да намери законосъобразно решение за тях. Към данните, оценявани по делото следва да се посочи заявеното намерение Я. да бъде назначен на работа, която допълнително да укрепи възможностите за ресоциализация на осъденото лице.

Поради всичко изложено по-горе не могат да се споделят като основателни оплакванията на СГП, че не са обсъдени всички относими към правилно решаване на наказателния спор доказателствени източници.

Възражението на представителя на държавното обвинение, че първия съд не е съобразил това, че понастоящем показателите, свързани с оценката от риск от рецидив са в норма, близка до първоначално определената. И по-горе се очерта процеса на „развитие“ на оценката от риск, причините и мотивите, довели до това стъпаловидно развитие. Категорично понастоящем, особено след последното произнасяне на съд през м.май 2021 година по искане на осъдения с правно основание чл.440 НПК, се констатира трайно и устойчиво снижаване на риска от рецидив, отчетено както в цитираните доклади, така и в становището на и.ф.началник на затвора гр.София.

Възражението на представителя на държавното обвинение срещу законосъобразността и обосноваността на атакувания съдебен акт, основано на обстоятелството, че остатъкът от неизтърпяното наказание от Т.Я. е със значителен размер, то следва да се отбележи разписаното в чл.439 ал.3 НПК, касателно значението на този размер на основата на цялостното изследване на поведението на осъденото лице по време на изтърпяване на наказанието.

Доводите, с които е възразено от защитата на тези констатации в частния протест, се споделят от въззивния съд в тяхната аргументираност.

Въззивният съд не споделя като основателни обобщаващите доводи на представителя на държавното обвинение, свързани с липса на категорични данни за трайно и устойчиво поправяне у осъдения Я.. Доводите в тази насока на държавното обвинение правилно са възразени от защитата на осъдения Я. като едностранчиви. Въззивният съд намира, че те не отразяват точна критика, както на събраните доказателства по делото, така и на доводите на

първия съд и не държат сметка на съвкупните данни за резултатите от целия поправителен процес. Следва да се посочи, че въззивният съд се съгласява с доводите на първия съд, както и с изложените твърдения на защитата на осъдения, включително с аргументите, на основа анализ на разписаното в чл.109 вр.чл.107 ал.2 ЗИНЗС, регламентиращи последиците от заличаване на наказания, наложени на осъдено лице.

Въззивният съд, както това е сторил и първият съд намира, че процесът на личностното поправяне на осъдения Т.Я. е завършил, реализиран е принципа на прогресивната система на изпълнение на наказанието и тези правни изводи се основават на събраните и проверени по делото писмени доказателства.

Законосъобразно първият съд, след като е уважил искането да се постанови УПО по реда на гл. XXXV, раздел I-ви, чл. 437-442 НПК за останалия срок на изпълнение на наказанието, „лишаване от свобода“, е определил изпитателен срок в размер на останалата неизтърпяна част на наказанието, като е постановил на основание чл. 42а, ал. 2, т. 2 НК да се прилага задължителна пробационна мярка „задължителни периодични срещи с пробационен служител“.

Проверявайки атакувания пред него съдебен акт, въззивният съд намира, че преценени в съвкупност, изложените обстоятелства дават положителен отговор на въпроса за настъпило превъзпитание на осъдения в степен, изискуема от Закона. Корекционната работа постигнала разписаните цели по индивидуалния план на присъдата. Фактическите и правни изводи на решаващия съд са съобразени с данни, установени по ясен ред, оценка по реда на чл. 155 ЗИНЗС и чл. 156 ЗИНЗС, свързана с план за изпълнение на присъдата.

На основа на горното, въззивния съд,

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА като законосъобразно Определение №344/28.01.2022 година на Софийски градски съд, постановено в открито съдебно заседание по н.ч.д. №107/2022 година по описа на съда.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____